

B.A.(Honours) Examination 2016

**Semester-V
Sanskrit (Old)
Course : H-XI**

Time : 3 Hours

Full Marks : 40

Questions are of value as indicated in the margin

1. 'घ' प्रश्नमविहाय प्रश्नद्वयस्य उत्तरं प्रदेयम्। 10×2=20
(क) कानि तावत् वेदाङ्गानि? सविस्तरमालोचयत।
(ख) ऋग्वेदवर्णितं समाजं संस्कृतिं च वर्णयत।
(ग) प्रमुखोपनिषदां विषयसाम्यम् अवलम्ब्य प्रबन्धमेकं रचयत।
(घ) द्वयोः आलोचना कार्या।
(i) सायणाचार्यः (ii) संहिता (iii) ऐतरेयब्राह्मणः (iv) आरण्यकम्।
2. अधोनिर्दिष्टयोरन्यतरस्य विवरणं प्रदीयताम्। 10
(क) वैदिकोपसर्गाणां विवरणम्।
(ख) वैदिकसन्धीनां स्वातन्त्र्यस्य विवरणम्।
3. ईशोपनिषदः प्रथममन्त्रं सम्पूर्णतो विलिख्य मन्त्रार्थं लिखत। 6
अथवा
ईशोपनिषदि आत्मतत्त्वं—स्पष्टीकरणीयम्।
4. यथेच्छं मन्त्रस्यैकस्य संस्कृतेन व्याख्या कार्या— 4
(क) अन्धं तमः प्रविशन्ति येऽविद्यामुपासते।
ततो भूयो इव ते तमो य उ विद्यायां रताः॥
(ख) तदेजति तन्नैजति तद्दूरे तद्वन्तिके।
तदन्तरस्य सर्वस्य तदु सर्वस्यास्य बाह्यतः॥